

Một Số Truyện

Người đến từ phía cánh rừng

Sau chiến tranh khoảng ba năm, tôi tốt nghiệp trường sư phạm và được điều về dạy học ở một trường phía tây tỉnh Quảng Trị. Nơi đây heo hút người vắng vẻ. Đây là trường cấp hai có năm lớp học và bảy giáo viên từ miền xuôi lên, và học trò hầu như toàn người dân tộc. Tôi được hiệu trưởng bố trí nơi ở cùng với một chị giáo viên dạy toán. Chị trạc ba mươi tuổi tên Hà. Chúng tôi ở trong gian nhà tranh mái lợp bằng những cây cỏ lau trông rất mỏng manh. Ngồi trong nhà có cảm giác, chỉ cần một cơn gió mạnh là cả gian nhà bay tung lên trời.

Ở đây ngoài giờ lên lớp buổi tối chẳng biết làm gì. Mùa đông chúng tôi ra suối vót những cây củi khô dặt vào hai bên bờ rồi đem về nhà. Tối đến, đốt một đồng lửa giữa nhà cho ấm, sau đó ngồi nhìn lửa cháy suy ngẫm như những nhà hiền triết. Có lần, lúc chuẩn bị lên giường ngủ, chị Hà thở dài một cái rồi nói:

- Tao xấu xí lờ thì chẳng nói làm gì, còn mày xinh đẹp như tiên nữ mà cứ phải dạy học ở đây thì phí đời quá.

Tôi cười:

- Em nghe mẹ nói, con người ai cũng có duyên có phận. Rồi cũng có lúc một chàng trai đến xin cưới em.

- Cũng có thể, cách đây mười hai cây số đường rừng có một đồn biên phòng. Biết đâu có một chàng sĩ quan biên phòng đến cầu hôn em !

Cả hai cùng cười khanh khách rồi lên giường chui vào chăn. Thao thức không ngủ rồi lại ngủ, lại thức và lại ngủ... mãi mới hết đêm dài.

Ở được hai tháng, tôi phát hiện vùng này vào những đêm sáng trăng thì tuyệt đẹp. Đêm đến, chỉ cần mở cửa ra là nhìn thấy ngay núi đồi chìm trong ánh trăng. Xa xa, có những trăng cỏ lau sáng lên trong ánh trăng rập rờn trong gió... Những lúc như thế này chị Hà thường căn dặn:

- Mày đóng cửa lại đi. Nơi đây là bãi chiến trường xưa hiểu không ? Có những linh hồn không tan đi lang thang.

Tôi nói cứng:

- Em không sợ, mình với họ có ân oán gì đâu.

Chị Hà trèo lên giường trùm chăn quá đầu rên rĩ:

- Tao xin mày đó Hằng ơi.

Tôi đứng dậy đóng cửa, rồi cũng chui vào giường nằm nghe gió rừng thổi ào ào. Tự nhiên tôi bắt giấc thờ dài, nghĩ rằng giá có một anh sĩ quan biên phòng lạc bước đến đây ngồi nói chuyện với hai cô giáo trẻ thì vui biết bao.

Dạy học được nửa năm, tôi nhận được thư của người yêu xin chia tay. Lý do anh nêu ra cũng thật giản dị. Anh bị gia đình giục cưới vợ vì anh là con trai duy nhất. Anh không thể cưới tôi được vì hai người ở quá

xa nhau. Nếu sự việc mà dừng ở đây thì vừa đủ rồi. Nhưng anh lại gửi kèm cho tôi một cái thiệp mời với lời nhắn "Nếu có thể thì về thăm quê rồi dự đám cưới của anh".

Tôi cầm lá thư, chảy nước mắt. Anh ấy vô tâm thật...

Đêm đó tôi chập chờn trong mộng mị rồi tỉnh lại. Người tự nhiên nóng bừng, cổ họng khát khô. Tôi cố đứng dậy tìm viên thuốc uống rồi ngồi xuống bên bếp lửa. Nhìn sang giường bên, chị Hà vẫn ngủ ngon lành vô tư lự. Có lẽ chị đã thích nghi với cuộc sống cô đơn của mình. Tôi đứng dậy mở cửa... Trời tháng mười cao vút, đen thẫm đầy sao. Xa xa có một mảnh trăng đang chìm dần sau dãy núi.

Tôi nhìn xuống phía dưới chân đồi, có bóng một người đàn ông đang cầm súng cầm cúi bước đi. Đó có thể là những người thợ săn đêm. Lúc săn thú trên trán họ thường gắn một ngọn đèn nhỏ. Mắt con thú nhìn vô sẽ phản quang ánh đèn. Tiếp sau là phát súng nổ vang... Đôi khi họ vẫn vào chỗ tôi xin lửa hút thuốc, uống nước, hoặc xả thịt thú rừng. Có lúc họ còn hào phóng tặng lại một tảng thịt còn nóng hổi. Tôi đang nghĩ lan man, bỗng người đó xuất hiện ngay trước cửa. Tôi nhìn lên, không phải là những người thợ săn mà là một anh lính trẻ tay cầm súng vai khoác bông. Anh khẽ cười, lên tiếng:

- Chào cô giáo... tôi được đơn vị cho về phép. Cô giáo cho tôi nghỉ chân một lúc được không.

Tôi đứng dậy lấy chiếc ghế nhỏ để cạnh đồng lửa:

- Mời anh.

Anh lính tháo bông ngồi xuống. Tôi lấy ly rót nước mời anh. Anh lính xuýt xoa uống nước và đưa bàn tay hơ trên ngọn lửa. Tôi cất tiếng:

- Từ đây ra tới đường lớn để đón xe về xuôi còn khoảng bảy cây số nữa. Anh có biết đường không ?

Anh lính cười:

- Tôi ở đây đã sáu năm rồi. Vùng rừng nào tôi cũng đi qua... Mai tôi sẽ về thăm mẹ tôi.

- Mấy năm rồi anh chưa về thăm mẹ ?

- Cũng sáu năm rồi.

- Sao lâu vậy ?

- Tại tôi không thể về được.

Anh lính mãi mê uống nước như lâu lắm rồi anh không được uống. Tiếng một chú dế rừng cô đơn cất lên lanh lảnh. Tôi chuyển đề tài câu chuyện:

- Anh kể về quê hương anh, về mẹ cho em nghe đi. Em cũng xa quê lên đây nhớ nhà lắm.

Anh lính bỏ thêm củi vào bếp, cất tiếng:

- Quê anh xa lắm, ở mãi Hà Bắc. Nơi có dòng sông Thương chảy qua, có con đê rất lớn chạy theo. Chiều chiều anh thường ra đó chăn trâu và thả diều. Anh nhớ nhất là những buổi hoàng hôn báo hiệu những trận gió mùa đông bắc sắp về. Ngồi trên đê nhìn về hướng tây, ráng chiều rực lên đủ màu, đẹp rực rỡ dưới bầu trời nặng trĩu mây đen... Nhưng chỉ vài phút thôi, ráng chiều phụt tắt, bầu trời đen ngòm, gió thổi cuộn cuộn, mưa rơi... Lũ trẻ chăn trâu cuống cuống hò hét nhau chạy về nhà.

- Thế còn gia đình anh ?

- Cha anh mất sớm, mẹ anh nuôi hai đứa con, một trai một gái. Em gái anh đã đi lấy chồng cách đây hai năm. Mẹ anh là cô giáo đã về hưu, bây giờ anh ở một mình. Mẹ anh nhớ anh lắm.

- Anh có người yêu chưa ?

- Đúng mười tám, chưa kịp tỏ tình với ai thì đi bộ đội. Trong đơn vị toàn là đàn ông, lấy ai mà tỏ tình.

Tôi cười:

- Xạo hoài. Không biết chừng anh về phép chuyển này cưới vợ cũng nên. Con trai ở tuổi anh chưa yêu cũng chẳng sao. Đôi khi yêu lại càng thêm buồn.

- Anh không biết hạnh phúc khi yêu như thế nào. Nhưng không yêu cô đơn lắm. Người không yêu giống như bức tượng. Buồn đến nỗi mọc rêu trên mặt mà không biết.

Đôi mắt anh tối sầm lại, lạnh như nước đá. Rồi đôi mắt anh nhìn tôi sáng rực lên như lửa cháy. Tự nhiên tôi thấy sợ, không dám nói chuyện với anh nữa. Thời gian chậm chạp trôi đi... Con gà cồ của chị Hà nuôi sau nhà đột nhiên cất tiếng gáy. Lát sau, tiếng gà ở phía xa thưa thớt vọng lại. Anh lính đứng dậy khoác bông lên vai và cầm súng:

- Thôi chào cô giáo nhé. Tôi phải đi thôi, để còn kịp đón xe về xuôi.

Bất giác tôi đứng dậy, tiễn anh ra cửa. Mảnh trăng đột nhiên chìm sau mây đen. Tay tôi có người nắm chặt. Tiếng anh lính dứt đoạn bật qua hơi thở:

- Em... em... cho anh... hôn em.

Theo phản ứng tự nhiên, tôi giật tay lại, chạy vào trong... Lát sau tôi mới đưa ánh mắt nhìn theo người lính. Dưới ánh trăng, bóng anh đang xa dần. Nhưng tại sao anh không đi ra phía quốc lộ mà lại đi về phía cánh rừng ?

o o o

Hai tháng sau.

Có một bà mẹ tóc bạc đi cùng hai người đàn ông trẻ ghé đến trường xin nghỉ nhờ qua đêm. Tôi hỏi chuyện, được biết bà mẹ đi tìm mộ liệt sĩ. Đứa con trai bà đã hy sinh trong chiến tranh ngay tại vùng này. Bà kể chuyện, có đêm bà nằm mơ thấy con về nói: "Mẹ ơi, con phải đi tìm người yêu rồi mới về với mẹ". Bà đem câu chuyện kể với một nhà ngoại cảm. Ông ta nói, hãy đem một hình nhân là một người con gái đẹp cùng một dùm gạo dùm muối đến con sông vùng này khấn đốt cho con trai rồi thả xuống. May ra linh hồn nó mới chịu tan ra và trở về quê hương. Lúc này, nhà ngoại cảm mới có thể giúp bà tìm hài cốt đứa con.

Tôi theo bà mẹ ra tận bến sông. Lúc họ bày đồ cúng, tôi bỗng lạnh toát. Bức hình chàng binh nhất chính là anh lính đã gặp tôi đêm ấy.

Tôi nhìn trân trân vào bức hình. Rồi nhìn tro tàn của cô gái hình nhân trôi theo dòng sông. Vòng hoa màu trắng chìm dần... Tiếng bà mẹ khóc con vang lên trong lúc hoàng hôn:

- Con ơi !... Con đã có người yêu rồi... Hãy về với mẹ đi... Con ơi...

Tôi ra về, như kẻ bị mộng du...

Đêm ấy... Giá như... tôi để cho anh ấy hôn. Thì chắc anh ấy đã không quay trở về với những cánh rừng lạnh lẽo âm u.

Tuổi của chó

Bạn tôi tên là Tiến. Đó không phải lỗi của anh. Trong nhà anh, tất cả đàn ông đều tên là Tiến. Đàn bà tất nhiên chẳng ai tên là Tiến. Đàn bà trong nhà Tiến không có tên. Vì họ là đàn bà. Người ta không gọi đàn bà bằng tên. Người ta gọi đàn bà là đàn bà.

Tiến là sinh viên của một trường đại học nào đó mà tôi không biết tên. Thực ra tất cả các trường đại học đều giống nhau. Bởi vậy trường đại học không có tên. Người ta gọi trường đại học là trường đại học. Tiến say mê văn hóa cổ đại. Đây là tôi nghe nói thế, chứ tôi chưa bao giờ thấy Tiến nhắc đến văn hóa cổ đại. Đôi khi rất bất tiện nếu phải gọi điện đến nhà anh, sẽ chẳng biết gặp ai vì tất cả đàn ông đều tên là Tiến.

Bạn tôi tên là Tiến. Những người đàn ông tên là Tiến đều có khuôn mặt ưu tư. Họ lo lắng điều gì, tôi chẳng biết. Tôi hay nghĩ, nếu Tiến không tên là Tiến, hẳn anh sẽ không thể sống được trong cái gia đình mà tất cả đàn ông đều tên là Tiến. Tất nhiên đó chẳng phải lỗi của anh. Ở lớp học chúng tôi có ba người tên là Tiến nhưng điều đó chẳng gây ra một rắc rối nào. Cũng có khi thầy giáo gọi Tiến lên bảng, cả ba đều giật mình. Năm học lớp tám, vì một cuộc cãi vã với gia đình, Tiến bỏ nhà ra đi. Cậu sống cùng một đứa bạn cũng tên là Tiến, bỏ học từ năm lớp sáu. Cả hai sống trong một căn nhà ổ chuột ngoài đê sông Hồng và kiếm sống bằng nghề gánh than thuê cho đến khi gia đình Tiến tìm thấy cậu. Vì có một sự nhầm lẫn đặc biệt nào đó, hay cũng có thể một phép màu đã xảy ra, đứa trẻ mà bố mẹ Tiến đưa về không phải con trai của họ, mà là thằng bé gánh than sống ở ngoài đê sông Hồng. Sự nhầm lẫn này lẽ dĩ nhiên chẳng ai phát hiện ra vì cả hai đều tên là Tiến và sau gần hai tháng sống chung, chúng giống nhau như hai giọt nước.

Bạn tôi tên là Tiến. Năm lớp tám, tôi và cậu đi bộ trên cầu Thăng Long. Đến giữa cầu, Tiến trèo lên thành cầu, nhằm thẳng sông Hồng nhảy xuống. Xác Tiến được vớt lên, không ai nhận ra, nhưng những người thân, bằng linh cảm, đều khẳng định đó là xác Tiến. Tôi cũng nghĩ đây là xác Tiến. Đám ma Tiến, hoa toàn màu trắng. Đến khi làm giỗ bốn chín ngày thì Tiến trở về. Chẳng ai nhớ đến cậu. Người ta chỉ nhớ một đám tang rất to và đang bận làm cỗ bốn chín ngày. Tiến không chết, vì một lý do nào đó tôi không rõ. Năm Tiến mười chín tuổi, cậu được học bổng du học tại Pháp. Tiến có một người bạn gái học kinh tế ở Mỹ. Họ quen nhau qua một forum, biết mặt nhau qua những file ảnh jpeg, và nói chuyện với nhau qua Yahoo Messenger. Thỉnh thoảng họ giận dỗi nhau vì những chuyện không đâu. Tiến mong đến ngày ra trường và đi làm ở Thụy Sĩ. Cậu hy vọng sẽ có một triệu Mỹ kim trước tuổi ba mươi và nghỉ hưu non ở một trang trại ngoại thành Hà Nội. Bạn gái Tiến mơ ngày mở một quán café ở một phố nào đó gần khu trung tâm; hàng ngày, cô sẽ quản lý quán café và nếu có thời gian rảnh rỗi cô sẽ ngồi đọc những tác phẩm văn học và triết học cổ điển phương Tây.

Bạn tôi tên là Tiến. Anh bốn mươi hai tuổi và hiện làm giám đốc chi nhánh tại Hà Nội của một công ty đa quốc gia có trụ sở chính đặt tại Sài Gòn. Anh có một vợ và hai con, đứa con trai mười tuổi đang học tiểu học và một đứa con gái bốn tuổi đang học mẫu giáo lớn. Anh có một cô bồ là sinh viên năm cuối trường Đại học Ngoại thương, quê Nam Định, làm part-time tại công ty tôi. Đó là một cô gái tóc xoăn, trán dô, mũi hếch và nhiều cá tính. Họ làm tình với nhau vào những buổi trưa tại một khách sạn cách chỗ làm của anh ba con phố. Đôi khi vào những ngày nghỉ cuối tuần, anh tìm được một lý do đặc biệt nào đó để đi với cô về một vùng quê ngoại thành Hà Nội nhưng những ngày cuối tuần kiểu như vậy rất hiếm vì thông thường Tiến phải dẫn vợ và hai đứa con đi ăn tối, uống cà phê, và xem phim vào mỗi tối thứ bảy. Anh hầu như chẳng nhớ nổi tên phim và thường đồ tại tính đăng trí. Vợ Tiến làm phó giám đốc văn phòng đại diện của một hãng dược phẩm của Pháp. Chị mặc bộ vest màu xám, đi giày cao gót màu đen khiến tôi nghĩ đến ngoại trưởng Mỹ, Tiến sĩ Condoleezza Rice, và tự hỏi chị sẽ thế nào nếu khóa thân trên giường ngủ.

Bạn tôi tên là Tiến. Anh tin rằng có kiếp sau nên cứ vui vẻ mà sống. Anh theo đạo Phật, ăn chay vào ngày rằm và mồng một. Cũng có khi những ngày rằm và mồng một trùng với một đám cưới hay đám giỗ nào đó mà anh không thể từ chối. Anh đành phải ăn mặn và lùi ngày ăn chay chậm một ngày. Tiến tin rằng con người ta sinh ra trên đời là để mắc sai lầm. Bởi vậy thay vì lẩn tránh những lỗi lầm, anh luôn cố tình tìm đến nó. Anh phạm hết sai lầm này đến sai lầm khác, thỉnh thoảng lại tự an ủi rằng nếu tránh được sai

lầm này tất sẽ phạm sai lầm khác lớn hơn.

Vợ Tiến bắt đầu mệt mỏi. Chồng cô không phải là người như cô mong đợi. Cô bắt đầu chán những lời âu yếm trên giường trong những cuộc làm tình chớp nhoáng như một nghi thức xã giao. Cô chán những buổi tối thứ bảy đi xem phim cùng chồng và hai đứa con hay những ngày nghỉ cuối tuần ở Đồng Mô vào mùa hè. Cô chán những ngày chủ nhật và mong chóng đến thứ hai nhưng đến trưa thứ hai cô lại bắt đầu ngóng đợi ngày thứ bảy. Sếp cô là một người đàn ông khô khan. Anh tốt nghiệp Đại học ở Việt Nam, Cao học tại Pháp, lấy vợ năm ba mươi hai tuổi và có một đứa con trai đang học trường Quốc tế Pháp ngữ. Thỉnh thoảng họ đi ăn trưa với nhau, anh than phiền về người vợ quá quắt của mình nhiều đến mức cô gần như thuộc lòng. Một thời gian sau, anh bỏ vợ và họ không còn ăn trưa với nhau nữa mặc dù cô đã rủ mấy lần nhưng anh đều kiếm cớ từ chối.

Bạn tôi tên là Tiến. Tiến đã gần bảy mươi tuổi. Ông hay nhớ đến thời kỳ cải cách ruộng đất, người bố chết trong tù và món cơm độn khoai của một bà góa làng bên. Sau cải cách, ông lên Hà Nội làm cu-li khuân vác ở bến Phà Đen rồi làm công nhân nhà máy dệt. Ngày mùng 9 tháng 12 năm 1989, người ta cho ông về hưu non với một tờ giấy ghi những điều mà ông không thể hiểu nổi. Ông sống cùng một con chó già trong căn nhà mười mét vuông cộng với bốn mét vuông coi nói thêm; nhà có một cái giường, một cái bàn nhỏ và ba cái ghế đầu. Nhà tắm kiêm toa-let được làm thêm cách đây hai năm vì nhà xí công cộng của khu tập thể bị phá. Con chó già vốn là của một người bạn quá cố; Tiến không biết nó bao nhiêu tuổi. Chỉ biết rằng nó rất già, lông rụng gần hết. Con chó già mỗi ngày ăn chỉ ăn được một bát cơm. Tiến ăn nhiều hơn nó hai bát. Mùa hè Tiến ăn ít hơn. Mùa hè từ con chó già bốc lên một mùi hôi thối tởm lợm. Con chó già chết vào một ngày mùa đông. Xác nó lạnh ngắt và không còn bốc lên bất cứ mùi hôi thối nào.

Bạn tôi tên là Tiến. Tôi không biết anh bao nhiêu tuổi. Anh làm thầy cúng ở một làng ngoại thành. Đôi khi theo yêu cầu của khách, anh lên đồng. Dân làng đồn rằng mỗi khi anh lên đồng, không những giọng nói, như thường thấy ở những đồng cô, thay đổi mà cả tính cách anh cũng thay đổi theo. Theo quán tính, Tiến sống cuộc đời của khách cho đến tận mấy ngày hôm sau. Nhiều khi anh lẫn lộn. Chẳng hạn, ngày hôm nay, anh lên đồng vào vai một cô gái trẻ, nếu còn sống đến ngày hôm nay thì có lẽ đã là một bà lão, bị chết đuối ở sông Hồng; rồi ngày hôm sau, anh nhập đồng thành một người đàn ông trung niên bị chết trong một tai nạn ô tô; ngày hôm sau nữa, anh lại là một chàng thanh niên du học tự tử vì chứng trầm uất. Sẽ chẳng có gì đáng nói nếu như người đàn ông trung niên, giám đốc của một công ty Trách nhiệm hữu hạn, không đột nhiên có những suy nghĩ của đứa trẻ con, chàng thanh niên chưa vợ suốt ngày than thở một mình như một người đàn ông có gia đình và cô gái nhỏ thì ưu tư như một bà già sắp chết.

Bạn tôi tên là Tiến. Ngày mùng 1 tháng 4 năm 1997, vợ anh, chẳng có một lý do nào cả, cùng hai đứa con bỏ anh ra đi với một người đàn ông nào đó mà anh không biết tên. Từ đó trở đi anh sống một mình với con chó nhỏ. Vào buổi tối, Tiến hay mua cơm bụi ở quán bà Năm béo đầu ngõ, gói vào túi nylon rồi mang về nhà chia cho con chó cùng ăn. Một năm sau, Tiến bỏ việc, kiếm sống bằng nghề bán sách cũ. Phần lớn thời gian anh ngồi đọc những cuốn sách cổ của Tàu; dần dần anh trở thành một người xem tướng nổi tiếng. Anh vẫn sống ở ngôi nhà cũ cùng với con chó nhỏ. Anh không còn ra quán bà Năm béo mua cơm bụi, hàng ngày có người đưa cơm hộp đến tận nhà anh. Một buổi sáng mùa hè, người ta tìm thấy con chó nằm ú ỉu bên xác Tiến tím ngắt vì lạnh.

Bạn tôi tên là Tiến. Anh là một diễn viên kịch nói nổi tiếng. Có lần anh vào vai một thầy bói đạt đến nỗi từ đó trở đi anh không thể làm diễn viên trở lại được nữa. Anh đành về quê làm thầy bói. Cũng có khi anh nói đúng, cũng có khi anh nói sai nhưng người ta luôn tin anh vì họ tìm thấy ở anh một thứ niềm tin nhiệm màu mà họ không tìm thấy ở bất kỳ một người nào khác; niềm tin ấy mãnh liệt đến mức nó khiến anh và tất cả mọi người tin rằng nghề xem bói là nghề duy nhất mà anh có thể làm và làm tốt hơn tất cả kỳ thầy bói nào trên đời, rằng nếu anh có nói sai thì đó là ý muốn của Thượng Đế chứ không phải là lỗi của anh.

Bạn tôi tên là Tiến. Đó là điều duy nhất tôi biết chắc chắn về anh. Anh qua đời ba ngày sau cái chết của con chó già của người hàng xóm mà không ai biết tuổi.

Áo cưới mùa xuân

3 giờ sáng

Miên tung chăn ngồi dậy, nhìn ra ngoài trời tối nhờ, ngỡ mình mê ngủ.

Tính tà... Không phải rồi, một triệu đang gọi Miên đấy. Có đáng để lọ mọ dậy hay không?

Mở cửa, một chiếc taxi lướt đi, để lại trước nhà Miên đôi trai gái mặt còn ngái ngủ nhưng tràn trề hạnh phúc.

Chị ơi, dậy chưa? Thấy mình mở cửa đây rồi mà còn hỏi vậy. Miên phì cười. Cô đã quá quen với câu hỏi ấy. Cố cho chúng em nhé. Đời chỉ có một lần nên mới phải cất công.

Vào đi em. Chị cũng chẳng muốn lọ mọ sớm thế này. Nhưng chậm là các em không kịp. Tí nữa chật cứng hết. Chị có hẹn giờ nhưng thường em nào cũng lo nên đến sớm. Và lại còn sợ tắc đường, hỏng xe hay các tai bay vạ gió khác nữa. - Miên nói một lèo. Hôm nào cũng vậy, chỉ với đôi đầu tiên là Miên còn sức, đầy nhiệt tình để chào đón giao lưu đơn đả, và cũng là cách để cho mình tỉnh ngủ, nhanh hòa vào không khí làm việc rất khẩn trương mà bốn năm mùa cưới gần đây Miên may mắn có.

Mà đây, ba đôi với hai cô cháu nhà ngay phố bên cũng đã đến kia rồi. Ai đời trưa mới tổ chức rước dâu, ăn tiệc mà giờ này đã phải đi trang điểm. Ngày cưới có lẽ là ngày người con gái vất vả nhất trong đời, thế mà chẳng mấy cô dâu kêu, vẫn cứ nài: Chị làm mặt cho em. Em chịu được.

Họ mệt mỏi và hạnh phúc. Miên mệt mỏi nhưng nhiều tiền. Miên vẫn đùa như thế vào mỗi lúc tự nhảm lại sự nghiệp làm đẹp cho đời của mình. Miên vào nghề dịch vụ cưới được chục năm kể từ khi tốt nghiệp Đại học Mỹ thuật không xin được việc, làm tạm ở hàng may may áo cưới của bà cô muộn chồng. Được một thời gian, thu nhập đủ tiêu, và nhất là cảm giác đi lo việc trọng đại cho người khác khiến Miên dần an lòng với cửa hàng luôn rực rỡ ánh đèn và lấp lánh ánh kim sa. Hòa cùng son phấn, cô thôi nghĩ đến việc tự bươn chải ngoài thị trường lao động.

Từ chỗ làm phụ Miên trở thành tay may, thiết kế chính. Có trình độ cộng với khiếu thẩm mỹ lại dễ tính nên ngày càng đông khách. Bà cô Miên rút về ngôi nhà ngói đỏ ngoài ngoại ô với những đứa trẻ mồ côi sau lần truyền hình đưa tin tuyển những người tình nguyện làm mẹ cho một tổ chức nhân đạo phi chính phủ. Một phụ nữ suốt đời đi may áo cưới cho người, không ưng lấy một thằng đàn ông để làm chồng, gần cuối đời lại được làm mẹ của hơn bốn chục đứa trẻ. Nghĩ cũng thật như mơ. Bà cô vẫn hay nói câu ấy mỗi khi giục Miên nghe điện thoại.

Mày đừng ơ hờ thế. Thằng đàn ông nào cũng có cái hay của nó đấy. Tao cứ nói thẳng không lại bảo cô già đời chưa chồng còn lên mặt dậy con cháu xinh tươi rờ rờ thế kia. Tao cũng yêu chán vạn ra chứ mày tưởng à. Hít hà đủ mùi nách đàn ông ra đấy mà chả đâu vào đâu. Cũng tại mình nhiều. Chê nọ lựa kia. Mày là cứ liều liều. Nghề này tiếp xúc nhiều người, nhưng toàn có cặp có lứa không dễ gặp đàn ông cô đơn đâu. Nếu không khéo tránh lại đụng hàng ái ái. Chúi mũi vào kim với chỉ mãi có ngày... Cô Miên nói oang oang rồi lại cười hà hà. Vậy mà Miên thấy nước mắt cô ứa đầy chân mi. Thế là Miên nhấn nút "Ok".

Em có khỏe không? Sang đường đi em! Sao lần nào người ấy cũng hỏi những câu rất nhảm và chẳng bao giờ có lời đáp vậy mà vẫn chịu được nhỉ? Miên nhìn qua đường cố tìm câu trả lời. Vẫn chỗ đó trong quán lá. Người ấy gọi mấy chiếc kẹo lạc, thêm vài chén nước trà, xem Miên tiếp hết đôi uyên ương này đến cặp tình nhân kia rồi lạch tạch dắt xe ra về.

Ồi cái mí. Chị, đau... Miên rút tay, nhìn vào gương. Khuôn mặt cô gái với những đường nét đầy sắc màu qua bàn tay Miên và nhất là tia sáng hắt ra từ đôi mắt của người con gái sắp lên xe hoa làm cho khuôn mặt rạng rỡ nổi bong trong màn voan trắng. Miên hài lòng với sự hoàn thiện riêng của mỗi cô dâu. Được

rồi em. Chị đã ghim và xít keo cẩn thận, em có đi lại, xa xôi, nghiêng ngả thế nào cũng không sao đâu. Đến tối, bảo chồng gỡ lần lượt nhé. Có thấy mình xinh chưa?

Cô gái cười e lệ. Chàng trai rút ví đưa cho Miên một triệu đồng. Được lắm, chị ạ. Chỉ tóc có lẽ sẽ... khó chịu. Nhưng mà anh ơi. Cô gái nói vội - Cô dâu nào cũng vấn tóc cao thế này trông nó mới kiều sa, mới sang. Miên gật gật đầu, rút tờ năm mươi nghìn trả lại chú rể. Cho các em tiền taxi. Hạnh phúc nhé! Đôi trẻ lủi lủi ra cửa. Miên nhìn theo nghĩ vẫn vợ. Người ấy, nếu lần đó cũng ra về tươi tắn thế này thì...

Sao cô gái năm đó không thể chiều chồng chưa cưới lấy một lần nhỉ? Miên nhớ cô gái trắng trẻo có bờ vai rất nhỏ nhưng đầy đặn. Bốn năm lần đến hàng Miên thử đều chỉ ưng kiểu áo cưới hai dây. Cô ấy là người biết vẻ đẹp của mình và muốn phô hết chúng trong ngày trọng đại nhưng chàng trai không muốn. Sau khi đưa bạn gái về anh ta đã quay trở lại hàng Miên nhờ bà cô thuyết phục. Cô ạ, quê cháu các cụ không... Mà cháu nghĩ, nó không đáng để các cụ phiền lòng. Một chàng trai cổ hủ? Nhưng có cái nhìn rất chân thành. Vì cái nhìn chân thành ấy mà cô Miên nhận lời, và cũng vì nó mà cô mất một khách hàng.

Cô gái vùng vằng với người yêu rồi bỏ đi. Sau đó một tháng, Miên bắt đầu thấy chàng trai quay trở lại nhưng không vào hàng cô mà ngồi ở bên kia đường. Một kỷ niệm buồn. Một rủi ro nghề nghiệp. Một cuộc tình tan vỡ vì những điều rất nhỏ ấy? Miên không hiểu nổi. Dầu sao, những cuộc điện thoại, những buổi chiều đều đặn đúng giờ tan tầm phóng ánh mắt vào ô cửa này, gửi những lời thăm hỏi bằng quơ theo mây gió mấy năm qua cũng làm cho buổi chiều đỡ trống. Và nhất là chất giọng, hơi thở đàn ông...

1 giờ chiều.

Ồi chị, còn nhận ra em không? Ba năm trước em may áo cưới chỗ chị đấy. Ai cũng khen. Giờ con hăm nhà em được hai tuổi rưỡi rồi. Ấy... ấy chuyện... ăn “cơm sớm” mà. Chị cứ phải lựa sao cho cái bụng trông đỡ to một chút đó. Nhớ chưa. Lần này chị không phải tạo eo đâu. Nhưng nhớ là phải may “cụ tử” cho con em em. Nó eo lắm chỉ tội chân ngắn. Chị chú ý làm sao để trông chân váy nó dài ra. Độn mông thu lưng được không hả chị?

Miên nhìn xoáy vào cái miệng tươi rói dẻo quẹo của người khách hàng mà chịu không nhận ra ai. Cô dâu tương lai đưa tay nâng chiếc áo một vai Miên vừa thiết kế. Chiếc áo này đẹp quá. Theo phản xạ, Miên nhìn vào bờ vai của khách: Vai em hợp kiểu này đây, có thử không chị lấy? Chinh áo cho khách, Miên mới nhận ra cô gái hai dây ngày xưa với chiếc nốt ruồi son trên vai trái. Kìa, em... Miên định gọi chuyện trước nhưng cô kịp kìm lại. Chả ai muốn nhắc cái lần mua áo cưới đã qua. Cũng là sang ngang mà phải mấy lần dò?

Chị nhận ra em chứ? Lần này thì chính cô gái chủ động gọi chuyện cũ. Sau buổi đó chúng em đã hoãn cưới. Chả phải vì chuyện áo đâu. Hai dây đấy đấy em về thực tại. Nó chỉ tạo nên nút thắt cuối cùng thử sức chịu đựng của em, để em nhận ra mình khó lòng cố được. Hai đứa trai gái không thể làm nên một cuộc hôn nhân chỉ qua bộ váy áo xúng xính trong ngày cưới. Dù có tôn người vừa eo đến mấy mà không hợp nhau thì cũng chịu. Mấy năm qua đi, giờ em đã tìm được người thực sự của mình. Cuối tháng này tổ chức. Chị may cho em thật ưng mới cho anh ấy đến ngắm. Phải thử mới biết mình có hợp hay không. Cẩn thận thôi... chị ạ!

Miên cười không muốn góp thêm lời nào. Cô ấy vẫn là người rất muốn hiểu và làm chủ bản thân mình. Còn Miên. Cô thuộc lòng các số đo khó cắt, từng cách lượn, díu, khắc phục nhược điểm, tôn nét riêng, vun đắp thêm cho người mà lỡ để vuột trôi bao cơ hội có khả năng tạo dựng hạnh phúc? Cảm tình có rồi thôi. Họ đến rồi đi. Và Miên... Cô còn may áo cưới cho người đến bao giờ?

Người ấy, bên kia đường ngắm Miên hay ngóng về quá khứ? Quá khứ có một ngày và một người chia tay...

Suốt buổi chiều, Miên nhìn sang bên kia đường mà thần thờ.

12 giờ đêm.

Miên đóng sập cánh cửa.

Nhất định phải đi ngủ thôi. Mệt lắm rồi. Không có đôi, có áo, có đầu đầu tóc tóc nào nữa. Mình không chiều thì họ có thể sang hàng khác cơ mà. Bây giờ phố nào mà chả có hàng áo cưới, ảnh nghệ thuật, trang điểm cô dâu?

Nhưng là em chỉ ưng có hàng chị. Không phải Ý với Pháp nhưng nó hợp với người em. Chỉ nhìn chị đã đoán được số đo làm gì em chả vừa. Cố cho em đi. Đòi chỉ có cưới một lần.

Ờ, đòi biết đâu sẽ chỉ cưới có một lần. Làm sao mà mình cứ nhớ nhớ quên quên? Trời còn cứ để cái lần của mình ở nơi nào?

Tính tà.. Tiếng chuông cửa, đã được thay đến lần thứ bảy, để chọn âm thanh chậm rãi nhẹ nhàng nhất cho cả người ngoài và người trong, sao hôm nay nghe vẫn cứ sốt ruột thế. Miên nghĩ, có thể lại muốn nói eo, thu dây vai hay hạ thấp ngực đây mà. Cô dâu bây giờ thay đổi số đo đến là nhanh. May là họ lựa áo cưới cho mình chứ không phải cho bạn tình. Nếu không, Miên làm cách nào để chiều hết các ý muốn của khách hàng dù có thuận tính và hết mình đến mấy.

Tôi ngủ rồi. Miên lằm bằm trong miệng cố vùi đầu vào đồng gối. Ai đó ráng đợi không được đã bỏ đi.

Miên trở dậy, với từ nóc tủ xuống cái giỏ mây trong đựng đầy hoa vải trắng, ruy băng và những hạt kim sa óng ánh. Mỗi lần may, Miên lại chọn những thứ ưng ý nhất bỏ vào đây định bụng để dành khâu cho mình một chiếc áo độc đáo, đẹp hơn tất cả những chiếc cô đã may. Vậy mà mãi nó vẫn mới chỉ được vài mũi kim rất nhỏ.

Không. Miên chống gối đứng dậy, bỏ rơi những hạt ngọc rí rách xuống đồng vải voan trắng, tựa như những giọt nước mắt của các cô gái sắp về nhà chồng.

Nhắc máy điện thoại, Miên bấm vội số máy quen thuộc, chiều nào cũng hiện lên trên màn hình màu của chiếc điện thoại sành điệu nhưng chưa khi nào cô gọi lại. Tiếng chuông đổ dài, đều đặn, bình thản. Mặt Miên nóng bừng. Sao cô mong lời đáp của người ấy đến thế.

Em à, ngày mai... Tiếng người ấy kết thúc từ khi nào mà Miên vẫn áp chặt chiếc điện thoại vào tai. Chiếc điện thoại nóng rực lên, cho cô cảm giác hơi ấm của người ấy đang ở rất gần. Rồi đôi chân Miên chạy ra gian ngoài, bật bản sonate tình yêu, tự ước thử những mẫu áo cưới của khách do chính cô thiết kế. Lúc nào, áo cưới cũng là dấu hiệu cho một điểm khởi đầu, một mùa xuân mới của mọi quãng tuổi, đòi người. Chưa bao giờ chúng khiến cô hài lòng như vậy. Dù với vóc dáng của cô chúng có bị hơi vồng vai, dài lưng, xéo tà... Chả đáng gì!

Và nếu ngày mai, phải, nếu ngày mai Miên cưới, người ấy bảo cô nên mặc thế nào? Sao cô cũng sẽ ưng? Miên thì thầm: Chiếc này, chiếc này... với những hoa là hoa, được không anh?

Cô nói cô là nhà báo muốn phỏng vấn cháu à? Ôi, cháu sợ lắm, chẳng biết nói gì đâu cô ạ. Thôi, cô cất máy ghi âm đi, cũng đừng ghi chép gì cả... Hôm ấy, thật tình cháu đâu có nghĩ tới tình quốc tế, vả lại cháu cũng chả biết tình quốc tế là gì đâu. Thật đấy.

Cô biết không, sự việc xảy ra rất đơn giản thôi. Trên đường đi học về, cháu nhặt được cái cặp nhỏ, trong đó có nhiều giấy tờ, có cả tiền mình và rất nhiều ngoại tệ. Trời đã tối, chung quanh lại không có ai, chờ 15 phút vẫn không thấy người bị mất trở lại kiểm, cháu không dám đứng lâu hơn, cháu về trễ quá mẹ ở nhà sẽ lo lắng, nên cháu vội đến đồn công an gần đó để nộp. Chú công an kiểm, đếm được gần một vạn đô la. Chú ấy tính ra tiền mình cho cháu nghe. Ôi trời, cả đời cháu chưa từng thấy số tiền lớn như vậy, cô ạ! À, cô muốn biết thêm một chút về lai lịch của cháu hả... Được thôi, nhưng cô hứa phải giữ kín cho cháu nhé!...

Mẹ cháu là một công nhân vệ sinh, giờ già rồi, quét rác không nổi nữa nên mẹ cháu đã xin về hưu. Cả đời quét rác, mẹ cháu nhặt được không biết bao nhiêu là thứ để trả lại người mất. Có một lần, lúc dọn đồng rác to trước cửa chợ, mẹ cháu nhặt được một cái bọc bằng giấy cạnh gốc cây đa già, trong đó có một đứa bé mới sinh... Đứa bé đó... chính là cháu đây... Cháu rất thương mẹ, nhưng có lúc... À, sẵn đây cô cho cháu hỏi: Sao cái bà để ra cháu đánh rơi cháu mà không chịu tìm kiếm để nhận lại hả cô? Bộ tiền hay đồ người ta thích hơn, quý hơn trẻ con hả cô?... Xì, xì... cái lỗ mũi của cháu lại dờ chừng nữa rồi, hể trời hơi lạnh là nó bị dị ứng chảy nước. Thôi... cháu... phải... đi... bán... tiếp... đây...".

o o o

Câu chuyện không đầu không đuôi của cô bé bán báo với câu hỏi xé lòng của nó đã khiến tôi không lúc nào yên. Lúc đầu chỉ định đi lấy tin, nhưng giờ thì tôi cảm thấy mình phải làm một cái gì đó để tìm lại cội nguồn cho một số phận đáng thương. Tôi đã tìm gặp mẹ cô bé. Bà còn giữ lại nhiều vật dụng hồi nhặt được con bé, trong đó có nhiều mảnh giấy nguệch ngoạc đầy chữ tập viết của trẻ con, một mảnh có dòng chữ "Tiểu Phương, thôn Trương Gia". Chỉ có vậy thôi. Sau nhiều tháng ngày cố công tìm kiếm, cuối cùng tôi đã biết được rằng...

o o o

Ngày ấy, Tiểu Phương mới 16 tuổi. Cô được gả về làm dâu một gia đình nông dân. Chồng cô bằng nửa tuổi vợ. Cậu chồng bé con của cô còn đi học. Cậu viết chữ rất đẹp. Tiểu Phương thích chữ viết của chồng hơn là chính anh chồng. Đối với cô, niềm vui duy nhất của cuộc hôn nhân là cất giữ cẩn thận những chữ viết của chồng.

Mùa hè sau ngày cưới hai năm, cơn dịch thương hàn làm chết nhiều người trong vùng. Anh chồng bé con của cô cũng không thoát khỏi. Cậu ta chết sau mười ngày bị sốt. Cô mang tang chồng trong ba năm. Thỉnh thoảng đem những chữ chồng viết ra vừa lặng lẽ ngắm nghía vừa chua xót nghĩ tới thân phận mình. Bố mẹ chồng cô tuy là điền chủ khá giàu nhưng cô vẫn phải làm lụng cực nhọc, ở nhà cũng như ngoài đồng.

Một năm nọ trời đại hạn, mọi người trong gia đình đều phải túc trực ngày đêm tưới nước cho đám ruộng gần con suối cạnh làng. Chỉ có mình Tiểu Phương ở nhà. Một bữa khuya người góa phụ trẻ chợt thức giấc. Cô nghe có tiếng động, hình như có người mở cửa phòng. Cô nằm bất động, cảm lạnh trong bóng tối. Cô cảm nhận rất gần hơi thở khắn khắn của đàn ông. Cô thử ngồi lên nhưng một sức mạnh đã đè lên ngực cô, sức nặng của hai bàn tay trai tráng. Cô muốn la lên nhưng có cái gì làm cô ngừng ngay lại - đó là mùi nước bùn, đến từ thân thể một người vừa tắm sông. Người góa phụ trẻ cảm thấy không còn sức lực... một nỗi khát khao tiềm ẩn chợt trỗi dậy... Ôi, đúng là anh ta rồi!...

Mã Bân mở còi từ nhỏ, anh ta đi đó đây khắp các vùng xa rồi cũng trở về quê cũ. Ba tháng trước đây, nông trại đang mùa thu hoạch, cậu em trai chồng Tiểu Phương không thể kham nổi công việc một mình. Vậy là gia đình chồng Tiểu Phương đã thuê Mã Bân. Anh có thân hình chắc nịch, dong dỏng cao, mũi thẳng, tánh tình trầm mặc, ít nói, ít bao giờ dính vào những cuộc trò chuyện tầm phào. Người ta nói anh đã từng làm tá điền ở nông trại nào đó trong một thời gian, nhưng vì bênh vực tá điền khác chống lại chủ, anh đã bỏ đi không thèm nhận tiền công gần một năm lao động. Thỉnh thoảng, Tiểu Phương và anh tình cờ gặp nhau trong sân. Cái nhìn của người góa phụ trẻ bắt gặp cái nhìn của người đàn ông sung mãn. Một cái nhìn rắn rỏi chưa bao giờ cô có thể nhìn thấy trong mắt người chồng quá cố. Con tim góa phụ rộn ràng và mặt cô nóng bừng... Mấy hôm nay người đàn ông ấy rất bận bịu, tối nào cũng ra suối cùng với bố chồng Tiểu Phương làm công việc đưa nước vào ruộng. Nhưng sao đêm nay...

...Dưới thân thể của người đàn ông có mùi nước bùn, Tiểu Phương suy nghĩ... Nếu cô chết đi, mọi việc sẽ tự kết thúc. Cô sẽ tự tử, vâng cô muốn làm thế lắm. Nhưng trầm mình, hay treo cổ đây? À tốt hơn hết là nuốt chất xút hóa học dùng để rửa chén. Sáng hôm sau, vào kho chứa đồ, cô giờ nắp đậy cái bình vẫn đựng xút rửa chén ra. Nó trống rỗng. Cô sức nhớ là bà mẹ chồng đã cho bà hàng xóm mượn hôm qua hôm kia gì đó. Vậy là phải chờ tới lần họp chợ tới bà ấy mới mua trả lại.

Đêm sau, cô khóa phòng mình bên trong. Dĩ nhiên là giấc ngủ không đến. Rồi chả hiểu sao, cô tại cứ cố vênh tai nghe từng tiếng động, không dừng được. Và cô giật thót người khi những con chim đêm tới đậu trên mái hiên trước nhà. Cuối cùng cô giải quyết bằng cách bỏ móc khóa cửa ra. Cô nghĩ, nếu vạn nhất "người ta" tới và cửa bị khóa thì tiếng động của cái móc sẽ làm ồn đến tận phòng bố mẹ chồng. Điều đó còn nguy hiểm hơn ấy chứ (!)... Ngày họp chợ, bà hàng xóm trả lại số xút rửa chén đã mượn. Tiểu Phương đem đồ tất tưởi vào nồi rồi nấu tất cả chần màn trong nhà, đem rửa tất cả đồ vật khác, và giật mình nhận ra là không biết từ bao giờ, cô cứ mang tâm trạng... chờ đêm xuống!

...Khi mùa xuân tràn trề trên các cây liễu gần con suối trước nhà, vòng eo của người góa phụ trẻ tròn trịa trông thấy. Cô siết chặt thắt lưng thêm chút nữa. Một hôm trong bóng đêm, tiếng người đàn ông thì thầm: "Mình đi khỏi đây đi em, đi lập nghiệp chỗ khác nhé!". Tiểu Phương im lặng, vui đầu trong bóng tối. Nhưng trong thâm tâm cô đã quyết định rồi. Điều gì tốt cho anh ấy cũng sẽ tốt cho cô và cái xấu cũng sẽ vậy đối với họ. Họ chọn đêm cuối cùng của tháng, một đêm không trăng. Người đàn ông đi trước và sẽ chờ cô ở chân đê phía ngoài làng. Cô chờ đến tiếng gà gáy lần thứ hai mới rón rén bước ra khỏi phòng. Cô bước xuống bậc đá ngạch cửa. Rồi với những bước chân mèo hoang, cô hướng về phía cổng.

Nhưng thỉnh linh cô khựng lại. Giọng ông bố chồng trầm trầm và nghiêm khắc từ phòng chính vang đến tận chỗ cô: "Bà đừng nói nữa. Tôi cũng đã biết lâu rồi!". Mẹ chồng nói gì đó nhưng cô nghe không rõ. Giọng bố chồng nói tiếp: "Dù gì nó cũng là dâu con. Bà im đi. Cứ để mặc tôi tính!"... Đột nhiên người vợ góa cảm thấy lương tâm trời dậy. Cô tự nhủ mình không có quyền bỏ đi làm ô uế thanh danh nhà chồng. Phải chờ bố chồng quyết định số phận của cô. Cô trở về phòng và cảm thấy chưa bao giờ lòng mình thanh thản đến thế. Thôi anh ấy cứ đi đi. Trong tận cùng thâm tâm, cô hy vọng là chờ lâu quá, Mã Bân sẽ chán nản bỏ đi một mình...

Nhưng người đàn ông đã quay về trước khi trời sáng. Anh hỏn hển hỏi cô chuyện gì đã xảy ra. Anh tưởng là cô bị ông bố chồng giữ lại. Anh đặt xuống hòn đá to mà anh đã chuẩn bị để chống cự với ông nếu cần. Vừa sung sướng vì anh trở lại, vừa lo sợ, cô gập người cố ghìm tiếng nấc. Ngày hôm sau nhân lúc nghỉ tay, ông bố chồng dặn cô là từ nay thôi đừng ra giếng lấy nước buổi tối nữa. Ông nói với giọng hết sức dịu dàng nhưng làm cô càng khiếp sợ. Chẳng thà phải nghe cái giọng đầy căm giận mà cô đã tình cờ nghe được đêm trước còn hơn.

Đầu mùa hè, Tiểu Phương khai hoa nở nhụy. May quá, vào nửa đêm, chỉ có vầng trăng lưỡi liềm treo trên trời là biết thôi. Trên lớp rơm sau bếp, cô sinh nở không khó khăn gì, và tự mình cắt cuống rốn cho con. Mã Bân đi vào. Anh dang tay về phía đứa bé gái hãy còn dính đầy máu và cựa quậy tứ tung dưới ngọn đèn leo lét. Người góa phụ trẻ bất chợt đưa tay ngăn cản anh. Đứa bé này, nhất định phải vất nó đi. Họ đã đồng ý với nhau như thế rồi, mặc dầu chưa bao giờ thốt ra tiếng nào. Nhưng cô muốn giữ đứa bé sống, ít

nhất cho tới khi bắt buộc phải bỏ rơi nó.

Mã Bân bắt đầu bọc nó trong rơm, về khó khăn. Tiểu Phương chợt nảy ra một ý. Cô mở tủ lấy ra một đồng giấy - những tờ giấy nháp chữ Hán cổ tuyệt đẹp của người chồng quá cố. Cô không tỏ vẻ tiếc rẻ gì, ngược lại còn cảm thấy mừng rỡ: May sao có giấy này để bọc đứa bé sơ sinh! Lấy tờ to nhất, cô viết nguyệt ngọc Tiểu Phương, làng...". Mã Bân bước ra khỏi phòng với đứa bé trên tay.

Người góa phụ trẻ nghe tiếng bước chân ở bậc cửa nhà. Ông bố chồng! Trong chớp mắt, cô tưởng tượng thấy lưỡi rìu lóe sáng. Chính cô phải nhận nhất rìu đó. Vội vàng xô mạnh cửa, cô lao ra đứng chắn giữa ông bố chồng và Mã Bân. Trái với suy nghĩ của cô, với vẻ trầm tĩnh tuyệt vời, ông bố chồng nhẹ nhàng: "Ta biết chúng mày định làm gì. Nhưng hãy để đứa bé gần nơi người qua lại, cho nó cơ hội được sống". Giọng ông trầm tĩnh, vậy mà tay ông cứ run bần bật dưới trăng. Một ánh sáng sống động trong mắt ông. Không nói lời nào, Mã Bân quay lưng bỏ đi. - "Còn mày, vào ngủ đi con". Lát sau cô nghe tiếng bố chồng tự tay khêu lửa trong lò. Đêm đó, một vầng trăng lưỡi liềm lơ lửng trên trời. Đêm đó ếch kêu ồm ộp vang rền trong cánh đồng trước nhà không ngớt. Đêm đó, Tiểu Phương biết mình đã mãi mãi mất con!...

Mười năm trôi qua. Bà mẹ chồng chết, rồi năm sau ông bố chồng chết theo. Mấy ngày trước khi trút hơi thở cuối cùng, ông gọi con dâu đến bên đầu giường: "Bố có tội với con. Hồi đó bố chỉ nghĩ tới việc cứu vãn danh dự gia đình. Sau ngày đó bố rất ân hận... Bố đã nhờ người dò la tin tức con bé khắp nơi. Nhưng bố tìm không ra... Con sẽ đau khổ suốt đời còn lại...". Ông cố giữ hai mi khép chặt nhưng vô ích, nước mắt trào ra. - "Không đâu mà, bố. Con có tội với bố!". Cô nghĩ là chính cô đã làm khổ ông già ghê gớm. Cô cúi xuống vùi đầu vào cạnh sườn ông cụ.

Sau cái chết của bố chồng, cô đề căn nhà rộng rãi cho em chồng, thu xếp hành lý đi xa. Mãi tới giờ ở quê không ai có tin tức gì về Tiểu Phương. Có người nói cô bị cơn bệnh hiểm nghèo đã qua đời nhưng cũng có người nói cô đã cùng với Mã Bân bỏ lên rừng sinh sống. Bằng nhiều cách, cuối cùng tôi cũng đã tìm được họ. Họ đã có với nhau bốn con, cuộc sống khá nheo nhóc, nhưng họ đã rất mừng khi biết đứa con gái đầu của họ còn sống.

... Đêm ấy trời đột nhiên rét buốt, dễ thương dưới không độ, nhưng lại là đêm đầu tiên trong cuộc đời làm báo, tôi ngủ được một giấc thật say...

Khi số "1" thay đổi

Phương cho xe vào parking lot của trường Evergreen High school, chàng quay cửa kiếng xuống vào tắt máy xe mà ngồi đợi thằng con lớn của mình tan học. Mỗi điếu thuốc, chàng nhả khói, những làn khói trắng thoát ra từ buồng phổi chàng, có rất nhiều lần chàng đã bỏ thuốc lá, nhưng rồi lại đốt lên, có lẽ cả cuộc đời chàng còn gì thì giữ cũng chẳng cho ai nữa. Từ hơn tuần lễ nay, sau cái hôm lười biếng trong chiều mưa ở sở, chàng bỏ về nhà, mà không biết đi đâu, vô tình lại lạc vào những con đường cũ, như một quán tính có sẵn từ hơn 10 năm nay. Con mưa dai dẳng tuy đã nhẹ hạt nhưng vẫn còn rơi, và trên đường hai đứa thiếu niên đội mưa hối hả về nhà, 1 trai, 1 gái, làm chàng chạnh lòng, dừng xe lại, khi kịp nhận ra là 2 đứa con của mình, Phương đã hối hả bảo 2 đứa nhỏ nhanh vào xe cho chàng đưa về nhà. Chàng im lặng thật lâu, cho đến khi thằng con trai hỏi:

- Ba à ! Sao lâu quá ba không đến thăm tụi con? Ba hứa là thăm tụi con mỗi tuần mà, tụi con nhớ ba lắm.

Chưa kịp trả lời thì đứa con gái cũng lên tiếng:

- Daddy quên tụi con rồi à !

- Đâu có đâu...ba gọi điện thoại xin má con cho gặp con mà không được, Nghi con nhớ không? Có lần ba gọi điện thoại gặp con đó, nhưng ba không lại được. Má con không cho ba lại nhà cũ, mà ba cũng không chịu dẫn tụi con ra ngoài cho ba gặp đó.

- À con nhớ rồi ! Cả tháng rồi ba.

- Ba cũng nhớ tụi con mà.

- Ủa sao hôm nay ba không đi làm mà lại về đây? Ba thăm tụi con hả?

- Ba về sớm, nhưng không biết tại sao ba lạc về đây nữa.

- Chắc tại trời mưa đó ba ơi ! Đứa con gái lên tiếng.

- Ủ ! 2 con nè, má ở đâu mà không đi rước 2 con.

- Má ở nhà đó.

- Lâu rồi má không đi rước tụi con đi học về nữa, hình như từ ngày, má đuổi ba đi cho tới nay. Thằng lớn nói.

- Nhưng tụi con lớn rồi ba ơi ! đi bộ khoảng đường đâu có sao đâu?

- Mai mốt ba về rước tụi con mỗi ngày, nhưng không được cho má con biết nghe.

Như vậy là đã hơn tuần nay, Phương không cần xin phép mà vẫn gặp 2 con mỗi ngày, chàng xin luôn ông chủ cho đôi giờ ăn trưa trễ để chàng có thể đi rước con được. Hôm nay, chàng vừa lãnh lương nên xin nghỉ sớm để có dư chút giờ đi mua quà cho 2 con theo ý thích của nó.

- Ba, ba đợi con lâu rồi hả?

- Đâu có.

- Điếu thuốc trên tay ba cháy gần hết rồi kìa, nhưng sao ba lại hút thuốc nữa, ba hứa rồi mà.

- Ủ, ba bỏ từ từ mà, chờ con không có gì làm nên ba đốt cho đỡ trống trải vậy thôi.

- Mình qua bên trường kia đón con Nghi đi ba.

- Ừ lên xe đi Nhựt.

Ba cha con ở trên xe lâu rồi mà Phương vẫn chưa lái đi được , chàng quay đầu lại phía sau với 2 con mà hỏi :

- Sao 2 đứa vẫn chưa nhất định đi đâu à? Ba đưa về nhà nghe.

Chiếc xe lăn bánh và hướng về nhà cũ, từng con đường , hàng cây vẫn nằm yên như xưa , chỉ có chàng là người xa lạ.

- Ba à ! U turn lại đi ba , tụi con muốn đi Fry's mua game về chơi. Anh hai ăn gian quá nhưng không sao , mua game cho anh hai thì con chơi ké cũng được. Con Nghi nói.

Phương vòng xe lại , vừa qua hết ngã quẹo U turn thì từ phía sau , chiếc xe cảnh sát hụ còi nên chàng cho xe vào lề và dừng lại. Chiếc xe cảnh sát đậu phía sau, Phương nói với 2 con.

- Ừa Ba đâu có chạy bậy đâu mà cảnh sát bắt vậy.

Nhưng chưa dứt lời thì thêm 1 chiếc xe cảnh sát nữa chặn ngang đầu xe của Phương. Từ 2 phía 4 nhân viên cảnh lực ập đến bên xe của Phương , chia súng bảo Phương bước ra ngoài. 2 đứa nhỏ ngơ ngác không hiểu chuyện gì xảy ra. Các cảnh sát lục soát khắp người và còng Phương lại phía sau , rồi đẩy vào xe cảnh sát. 1 người đến mở cửa xe Phương và kêu 2 đứa nhỏ ra ngoài.

- Các em có sao không? Người cảnh sát hỏi.

- Dạ không sao. Xin hỏi các ông chuyện gì xảy ra cho ba tôi vậy?

- Ba của 2 đứa?

- Vâng ! Ba của chúng tôi.

- Có người báo cáo là ông ta bắt cóc 2 đứa con nít , nên chúng tôi mới chặn ông ta lại.

- Tại sao? Các ông bắt làm chẳng?

- 2 em tên gì?

- Dạ Nhựt và Nghi.

- Thì đúng rồi , chiếc xe và bảng số xe cùng tên 2 em đều đúng như trong báo cáo , chúng tôi không bắt lầm.

- Nhưng đó là ba của tôi.

- Chúng tôi không biết ,chúng tôi đưa các em về nhà và đưa ông ta về sở cảnh sát để điều tra thêm.

o o o

Nhựt đi tới đi lui trong nhà mà không tìm được câu giải đáp là ai đã gọi cảnh sát bắt ba của nó , từ ngoài cửa má nó vừa về nhà.

- Dữ hén , tụi bây đi với thằng cha mắc dịch của tụi bây tới giờ mới về hả?

Nhựt thót giật mình , nghĩ thầm sao má nó biết chuyện này. Nó nói:

- Dạ đâu có đâu má. Ai nói với má vậy?

- Còn chửi nữa hả , tao gọi cảnh sát nhốt thằng cha mắc dịch của mày rồi.

- Trời ! Thằng Nhựt chạy ào lên lầu xô mạnh cửa phòng của con Nghi mà bảo :

- Chết rồi Nghi ơi ! Thì ra là má gọi cảnh sát bắt ba.

- Thiệt ! Tại sao vậy?

Thằng Nhựt im lặng một hồi rồi như chợt nhớ ra điều gì nó nói:

- Má không muốn cho ba gặp tụi mình, rồi còn gọi cảnh sát bắt ba có lẽ vì người đàn ông khác.

- Chú Phong share phòng nhà mình.

- Chắc vậy , anh thấy chú Phong vô phòng mà ban đêm hoài , anh không thích nhưng không biết làm sao.

- Tội cho ba bây giờ.

o o o

Gần một tuần sau ngày bị bắt ,Phương bị điệu ra tòa , phiên điều trần đầu tiên. Chàng vẫn không hiểu sao , cảnh sát vẫn không tin lời chàng là ba của 2 đứa nhỏ , mà nhất mực đưa ra tòa. Tại tòa , hôm ấy đông lắm ,và case của chàng ra đầu tiên. Sau khi xác nhận lý lịch , quan tòa hỏi:

- Anh có cần luật sư không?

- Thưa , tôi nghĩ không cần. Phương nói hơi ngập ngừng.

- Anh chắc cần 1 thông dịch viên, nhưng hôm nay ở đây thông dịch viên người Việt không có sẵn. Rồi ông quay xuống bên dưới , nói lớn. Có ai có thể giúp thông dịch giùm tiếng Việt không , làm ơn làm thiện nguyện giùm.

Nơi hàng ghế đầu , có 1 ông người Việt mặc bộ đồ vest đen đứng lên, tự giới thiệu:

- Tôi là Luật sư Thomas G Trach, tôi có thể giúp cho 1 chút hôm nay.

- Cám ơn nhiều , nào chúng ta bắt đầu. Quan tòa bảo.

Sau một hồi điều trần , nghe hết những tường trình của Phương và vợ Phương, với hồ sơ là 2 người ly dị gần 6 tháng rồi và hơn 4 tháng nay Phương không được gặp con nên chàng mới đến đón con để gặp con cho đỡ nhớ ,quan tòa mới nói với Phương rằng :

- Tôi nghĩ để cho công bằng anh nên có 1 luật sư biện hộ cho anh. Vậy 2 tuần sau anh sẽ ra tòa lại , bây giờ anh phải về nhà giam tiếp , vì anh không có người bảo lãnh ra ngoài cũng như đóng tiền tại ngoại hầu tra .

- Thưa quan tòa , tôi có thể làm điều này không? Luật sư Thomas lên tiếng.

- Được chứ ! Vậy mời Ông sang bên kia làm thủ tục.

Trên đường đưa Phương về nhà , luật sư Thomas đề nghị :

- Tôi đói bụng rồi , chúng ta ghé kiếm cái gì ăn và nói thêm về chuyện anh cho tôi biết nghe.

Phương gật đầu....Nơi quán ăn Phương từ từ kể hết cho luật sư Thomas nghe về sự việc ,nghe đến đoạn , để hết tài sản lại cho vợ nuôi con ,chàng ra đi mình không và mỗi tháng gởi thêm tiền nuôi con ...Rồi nhìn luật sư Phương ái ngại :

- Tôi sợ tôi không có tiền trả cho luật sư.

- Ô ! lệ phí cho anh nhẹ lắm thôi và có lẽ tôi sẽ chỉ lấy tượng trưng hay lo giữm anh 1 chút thôi mà.

- Cảm ơn Luật sư.

- À , mà anh nói là anh để hết tài sản lại cho vợ nuôi con hả , có gì nhiều không?

- Khoảng hơn trăm ngàn trong băng , 2 chiếc và cái nhà đang ở.

- Anh không lấy gì hết?

- Không?

- Sao lạ nhỉ? Lẽ ra đầy đủ như thế thì vợ anh phải dễ dàng cho anh thăm con mới phải chứ.

- Tôi không biết.

- Thôi được để tôi giúp anh.

o o o

Lần ra tòa tiếp theo , Luật sư Thomas đã âm thầm mời 2 đứa con của Phương ra làm chứng , và trong biên bản cuối cùng , tòa tuyên án , tha bổng cho Phương , cho phép Phương được quyền nuôi con từ tay vợ Phương và quan trọng hơn nữa là chia hết tất cả tài sản của hai vợ chồng lần trước ra làm 2 , cho Phương phân nửa với nhiều lý do :

1) Vợ Phương không đảm nhận nổi việc nuôi con , kể cả bỏ bê con cái , không đi làm việc.

2) Vợ Phương không thực hiện đúng lời hứa với phiên tòa trước là cho Phương được thăm con mỗi tuần.

3) Vợ Phương đã có gia đình khác.

4) Vợ Phương đã cáo gian Phương bắt cóc các con.

Phương thật sự không ngờ là được thành công ngoài ý muốn trước tòa như vậy , Chàng cảm ơn luật sư không ngớt lời.

- Luật sư ơi ! điều quan trọng nhất đời tôi là 2 đứa con này , còn những thứ khác tôi không cần lắm , nhưng ông thật là 1 luật sư giỏi đã giúp cha con tôi đoàn tụ rồi. Bao nhiêu luật sư phí tôi xin trả hết.

- À không nhiều đâu , để tôi tính ra xem.....khoảng , thôi được anh đưa tôi 6000 đô nhé.

- Vâng thưa luật sư vậy thứ hai tuần tới tôi đem lại văn phòng cho ông.
- Không cần đâu tới thứ hai tuần tới tôi ghé nhà anh ăn bữa cơm tôi rồi lấy tiền luôn, được không?
- Ồ hoan nghinh luật sư ghé lại.

Trên bàn đã dọn đầy đủ các món ngon để đãi khách mà Phương như vẫn chưa vừa lòng , chàng chừng như muốn nhiều thật nhiều nữa , Khi luật sư Thomas đến Phương chạy ngay ra mời vào ngay. Trong bữa ăn , Phương hỏi.

- Tôi thắc mắc hoài , là tại sao luật sư lại có đủ hết các bằng chứng của vợ tôi để mà buộc bà phải giao lại 2 đứa con cho tôi nuôi , còn đòi lại tiền cho tôi , tuy số tiền ấy tôi tự nguyện cho cô ta.
- Anh hỏi 2 đứa con anh đi , không có nó tôi làm sao thắng nổi vụ này.
- Nhặt , như thế nào vậy con.

- Đâu có gì đâu ba , luật sư Thomas có đến gặp con , và con cho luật sư biết hiện tình của con và của má , luật sư bảo con về tìm bằng chứng rằng má bỏ bê tụi con , như là không nấu ăn , không đi rước bỏ tụi con ướt lạnh... và nhất là bằng chứng về việc má có người đàn ông khác trong nhà , ngay lúc ba còn ở đây. Con cố gắng làm ngọt với má lên lấy mấy thâu băng thâu hết lời của má nói , trong đó có lời của má xác nhận là má có đàn đũa với chú Phong share phòng nhà mình từ lâu, xác nhận là sống với chú Phong vui vẻ hơn sống với ba , con đưa hết những cái đó cho luật sư nên mới giúp bà được như vậy. Con mừng nhưng cũng buồn lắm vì má như vậy.

- Ồ ! cũng buồn thiệt đó con.
- Còn đây là 6000 luật sư phí tôi xin đưa cho luật sư.
- Anh Phương tôi cũng có cái này tặng anh. Đây là 3 tấm vé máy bay cho 1 chuyến du lịch Hawaii 1 tuần cho 3 cha con anh. Tôi chúc mừng anh đó.
- Cảm ơn luật sư nhưng quà tặng này nhiều tiền lắm.
- Thì 6000 của anh đó. Luật sư Thomas cười lớn...Gia đình anh đi chơi đi tôi làm giùm cho anh đó.

Nằm phoir mình trên bãi biển Hawaii với 2 đứa con , Phương ngắm bầu trời trong xanh mà nghĩ như là giấc mộng ,càng nghĩ càng buồn cười , với bài thơ người bạn tặng cho hồi sáng qua điện thoại. Phương nhớ mang máng vài câu ,thì sĩ ới chắc tao phải đổi thơ của mày vài chữ rồi.

"Mười mấy năm rong chơi trong hạnh phúc
Mười mấy năm đắm chìm trong nước mát "
Mười mấy năm đến bây giờ mới hạnh phúc
Mười mấy năm bây giờ ngậm nước mát
mới thật sự tìm được hạnh phúc trần gian... "

Xin lỗi đã bóp méo thơ của mày.... Phương mỉm cười 1 mình....bên cạnh 2 đứa con say sưa nghịch cát biển xây lâu đài.

Quân bỏ việc, bán nhà. Các cuộc điện thoại bán tín bán nghi cứ làm chúng tôi rối ren không rõ thực hư thế nào. Thời buổi này chỉ có mua thêm nhà, lại đi bán, đúng là điên rồi. Cả công việc hiện nay của Quân nữa, chỉ có điên mới bỏ.

Trước đây mỗi lần gặp nhau, Quân đều cười chúng tôi sao phải tốn tiền mua ô tô. Bạn tôi đi xe Mercedes E240, đi công tác bắt buộc phải ở khách sạn 5 sao hoặc ở khách sạn sang trọng nhất địa phương đó để giữ uy tín cho công ty. Môi trường sống và làm việc như vậy khiến một số đứa cùng khóa ngại gặp Quân nhưng cũng rất tự hào khi nghe ai đó ngưỡng mộ thằng bạn. Điện thoại hỏi Quân, nó nói: Đúng, đã bán cái nhà trên phố Trường Chinh, đã làm đơn xin thôi việc, bây giờ đang bàn giao đây, bận lắm, cúp máy đây. Mấy đứa chúng tôi hẹn gặp nhau sau giờ làm việc để bàn về sự kiện nóng hổi này.

Chúng tôi vắt óc tìm nguyên nhân. Tất nhiên chúng tôi tin không phải Quân phá sản. Thằng này không thuốc lá, không nhậu nhẹt nếu không vì công việc, không bài bạc, không gái gú, không buôn bán mánh mung mặc dù sở hữu rất nhiều đất ở khắp nơi trên đất nước Việt Nam này. Quân rất mát tay mua đất. Khi chúng tôi đang tiêu tiền cho bố những ngày thiếu thốn thời sinh viên thì nó đã lặng lẽ mua đất ở những nơi mà chỉ nghe địa danh thôi chúng tôi đã buồn cười, nghĩ sao lại có nơi khi ho cò gáy thế nhỉ. Rồi đến thời tắc tắc vàng Quân cứ bán miếng nợ mua miếng kia khiến thiên hạ chóng mặt.

Thằng Hoàng kể, một lần nó biết một dự án quy hoạch ở Quảng Ninh, vô tình nói ra trong cuộc nhậu bạn bè, sáng hôm sau đã thấy xe Quân chờ trước cổng cơ quan, giục đi ngay xuống Quảng Ninh xem đất, hôm sau nữa đã tuyên bố tao mua mấy trăm mét ở đó rồi và đưa ngay cho Hoàng 10 triệu đồng. Hoàng mặt đỏ tía tai bảo bạn bè với nhau tao có phải là cò mồi đâu nhưng Quân bảo việc nào ra việc ấy. Rồi Hoàng kể thêm có lần nó hỏi vay Quân 20 triệu để mua xe máy đi làm. Lúc đó Quân đã nổi lên là một thằng giàu có, thành đạt, còn đa số chúng tôi mới đang lo mọ "xây dựng cơ sở hạ tầng". Quân bảo với Hoàng: Tao không cho mày vay 20 triệu, nhưng tao cho mày 10 triệu. Nghe tôi kể lại chuyện này, chồng tôi phì cười: Bạn em hay đây, cho bạn vay nhiều khi đang là chủ nợ lại biến thành con nợ. Đòi tiền thì mang tiếng là không thông cảm với bạn bè mà không đòi thì cứ ầm ạch. Không biết chồng tôi nói thế có ý kháy khó gì tôi không nhưng tôi cũng tịt ngóm không dám tiếp nữa, vì "tài sản riêng" của tôi qua bao nhiêu năm đi làm đều nằm lang thang ở các khoản cho bà dì này vay, cô họ kia mượn rồi chẳng dám đòi về, sợ mang tiếng nhà giàu mà nợ người nhà nghèo khó. Đàn ông chắc là có suy nghĩ khác với phụ nữ. Tôi đã rất ngạc nhiên khi chồng tôi nhất định không cho ông anh con bác ruột vay để trả tiền điện cho quán bia hơi của anh ấy. Tôi thể thọt "có đáng bao nhiêu tiền đâu" nhưng chồng tôi kiên quyết: Kinh doanh kiểu gì mà tiền điện cũng không trả nổi thì đóng cửa sớm đi là vừa. Cuối cùng thì cửa hàng bia hơi cũng bị dẹp và ông anh họ buộc phải đi làm ở công ty của chồng tôi. Bị bắt ne bắt nét về giờ giấc làm việc, ông anh họ cũng cay cú lắm nhưng không đủ gan bỏ việc để mở tiếp quán bia hơi thứ hai.

Chồng tôi và Quân giống nhau ở tính dứt khoát ấy. Quân rõ ràng rành mạch không chỉ trong vấn đề tài chính mà còn cả trong tình cảm. Thằng này yêu nhiều, mười ngón tay không đủ để đếm số người đẹp nó từng cặp kè. Chúng tôi mắng nó yêu đương lãng nhăng. Quân công nhận yêu nhiều nhưng lãng nhăng thì không. Yêu nhiều nhưng không chồng chèo, yêu xong cô này mới yêu cô khác, không để lại tai tiếng gì, không làm điều gì sai quấy, chỉ hết yêu thôi, vậy thì làm sao gọi là "lãng nhăng" được! OK, vậy yêu ở đâu thì yêu, tránh ký túc xá bọn này ra - chúng tôi mặc cả với Quân. Sở dĩ chúng tôi phải ngăn cấm như vậy bởi vì Quân, trong vòng một tuần, đã tán tỉnh - yêu - bỏ ngay một em sinh viên năm thứ nhất tò te mới nhập phòng bọn tôi, khiến em ấy cả tháng trời cứ ngơ ngác: Anh Quân đâu rồi hả các chị? Tra hỏi Quân thì nghe trả lời tinh bơ: Tại không thấy hay nữa. Chúng tôi cay cú: Để rồi xem vợ nó sẽ thế nào. Dự đám cưới Quân xong tôi cứ lải nhải trên đường về: Cô dâu không xinh. Chồng tôi bảo anh thấy xinh. Tôi bảo không xinh, không là gì so với các cô người yêu trước đây của Quân. Chồng tôi bảo nhưng đây là vợ cơ mà! Tức quá mà không làm gì được. Lần sau gặp lại, thấy vợ Quân da nhẵn hồng, vai tròn, mắt cười long lanh, suốt bữa ăn chẳng nói gì, chỉ cười, thấy ưa quá. Hỏi làm nghề gì thì cười lỏn lổn: Làm kiểm toán ở KPMG. Sợ quá. Tôi mà làm kiểm toán ở KPMG thì chắc là hách lắm chứ chẳng khiêm tốn như em này. Chồng tôi lại trêu: Em làm gì có con mắt nhìn người!

Càng ngày càng thấy phục thằng bạn, chẳng thấy nó sai sót cái gì cả. Khi cả thiên hạ lao vào mua đất với bất cứ giá nào, gặp nhau toàn nói chuyện đất cát thì Quân lại mở một quán bán nem, tiền thuê nhà 900 đô một tháng, trang trí nội thất lại toàn bộ. Mấy đứa chúng tôi lại đầu đầu tính toán xem một ngày nó phải bán bao nhiêu cái nem để đủ trả tiền thuê nhà, khấu hao tài sản và tiền lương nhân viên. Lần này thì chồng tôi im lặng không bình luận gì. Tôi chắc lưỡi nó giàu thế có thất bát cũng chỉ mất một miếng đất là cùng. Mấy ngày tôi lại gọi điện hỏi có đông khách không? Mấy ngày lại khuyên kinh doanh đặc sản biển lắm nhiều lắm, đừng bán mỗi một mặt hàng như vậy. Quân chỉ cười, ừ à cho qua chuyện. Tôi bảo chồng tôi: Anh có khách khứa gì thì đưa đến quán của bạn em để ủng hộ nhé. Chồng tôi bảo đợi bao giờ tiếp khách Tây đã, rồi lầm bầm: Khách Việt Nam phải cho ăn kỳ đà rắn rảo, càng quái càng quý. Thế rồi lại thằng Hoàng gọi điện tru tréo: Tao đưa cơ quan tới ăn, đã gọi điện đặt bàn trước rồi mà tới nơi mãi mới xếp được chỗ, phải gọi thằng Quân ra can thiệp. Ô, ngạc nhiên quá, hóa ra bạn tôi lại tính đúng. Món ăn tầm thường này bạn tôi đặt vào một nơi sang trọng, nâng thành một món đặc sản Việt khiến khách Tây, khách Tàu nườm nượp tới thưởng thức. Tôi dẫn bạn tới ăn, gọi thêm nước cam vắt, hai đứa ăn bún nem phải trả hết một trăm hai mươi ngàn đồng. Tức tốc điện thoại cho bạn gào thét sao đất thế, Quân giải thích: Ai bảo mày vào quán tao ăn nem?

Có lần hỏi Quân bí quyết thành công, nó nửa đùa nửa thật: Bí quyết là phải dự trữ sẵn một khoản tiền mặt để chớp ngay lấy cơ hội bỗng nhiên xuất hiện trước mặt. Rồi nó giải thích thêm: Ví dụ như quán nem này, tao chỉ ưng địa điểm này thôi, nhưng trước đó đã có người muốn thuê. Tao hỏi thuê năm năm và trả trước ngay một năm tiền thuê. Đơn giản vậy thôi. Lý thuyết này, tôi ngẫm nghĩ cũng thấy đúng. Mạnh vì gạo, bạo vì tiền mà. Tôi định áp dụng lý thuyết tiền mặt này của Quân thì bị chồng mắng: Tiền để trong nhà là tiền chết. Chẳng biết nghe ai, thấy chồng cũng đúng mà Quân cũng đúng. Tiền của tôi lại đem cho vay lòn nhồn mỗi nơi vài triệu chẳng biết đến bao giờ mới đòi lại được.

Mãi rồi cũng lôi được Quân tới quán cà phê để hỏi rõ thực hư. Hỏi bây giờ ở đâu, nó bảo quay về ở cùng bố mẹ. Hỏi bây giờ làm gì, nó bảo chỉ đọc báo thôi. Cứ trả lời như thế chúng tôi càng tò mò. Tôi rên rỉ, làm gì phải bán nhà, muốn về ở với bố mẹ thì để nhà cho thuê hoặc khóa cửa để đầy hoặc tìm đứa sinh viên họ hàng nào đó về trông nhà cũng được chứ sao. Nhưng tao đang cần tiền, Quân thần nhiên, tao đang muốn bán đất nữa, đứa nào muốn mua? Chúng tôi xep lép: Không mua, giá nào mua được? Quân nhòm lưng, hào hứng: Đấy, chính thế đấy! Giá đất đang cao quá rồi, đúng không? Để lâu hơn nữa liệu tăng được bao nhiêu so với đồng tiền nằm chết dí ở đó? Phải bán thôi. Tao bán cả nhà và đất được một đồng tiền - Quân cười khoái trá. Định mở công ty à, Thuận hỏi. Quân bĩu môi, hỏi lại: Chúng mày có hay đọc báo không? Đọc nhiều. Chúng mày thường chú ý đọc tin gì nhất? Tôi ậm ờ không dám nói sở thích đọc mục hỏi chuyện Anh Bò Câu của mình, chồng tôi đã có lần mắng muốn hỏi gì thì hỏi anh đây. Quân lại gắng hỏi: Có bao giờ đọc quảng cáo không? Thỉnh thoảng. Sai lầm quá, Quân lại bĩu môi. Trang cần đọc nhất là trang quảng cáo. Đọc quảng cáo không phải để tin ngay vào quảng cáo mà để tìm kiếm thông tin. Từ các trang quảng cáo, tao tìm ra một hướng kinh doanh mới. Vì vậy: bỏ việc, bán nhà, bán đất, di chuyển vợ con về sống với bố mẹ. Kinh doanh gì? Chúng tôi quá sốt ruột. Kinh doanh chứng khoán. Ôi trời ơi, có gì mới mẻ đâu, bây giờ mới tập tòm kinh doanh chứng khoán hả Quân - chúng tôi cười thương hại. Quân vẫn thần nhiên: Không như chúng mày nghĩ đâu. Tao không mua các cổ phiếu REE hay HAP gì đó đâu. Có thấy báo đăng hàng ngày thông báo bán đấu giá cổ phiếu của các công ty nhà nước đang cổ phần hóa không? Ngày nào cũng có, từ công ty vận tải biển đến nhà máy sản xuất vật tư nông nghiệp đến phát hành sách, nhiều, nhiều lắm. Mệnh giá cổ phiếu thì thấp, đến đâu giá mới biết mọi người lơ ngơ quá, để hờ miếng ngon thế này cho mình chén. Rất nhiều công nhân, cán bộ của công ty cổ phần đó hốt hoảng muốn bán ngay các cổ phiếu ưu đãi của mình, muốn nắm chắc mười mười lăm triệu đồng trong tay hơn là sở hữu tài sản giấy. Họ cần tiền, tao mua, biết là có lời kinh khủng mà thương cho họ. Ê, nó quay sang tôi, chồng mày chỉ sở hữu một công ty nhưng tao đây có quyền bỏ phiếu trong rất nhiều công ty đấy. Nhưng có phải công ty nào cũng ăn nên làm ra đâu, tôi phản đối, hầu hết các công ty bí bết mới bị cổ phần hóa. Mày nói sai chủ trương rồi, chết thôi, sao bạn mình lại nông cạn thế nhỉ - Quân ngả lưng ra ghế, chán chường. Các công ty cổ phần hóa để kinh doanh tốt hơn, ví như tao đây bây giờ là đại cổ đông của Công ty Vận tải biển Ocean rồi thì công ty muốn mua thêm tàu phải triệu tập đại hội cổ đông, trình bày phương án thế nào, mua tàu bao nhiêu tuổi, khai thác ra sao, suất lợi nhuận là bao nhiêu, bọn tao thấy khả thi mới được mua chứ không lung tung giá cả vô tội vạ như trước nữa, thế thì chắc chắn lắm. Thấy

mấy mụ bạn vẫn hoài nghi, Quân bồi thêm: Đã nghe về Abramovich, chủ tịch câu lạc bộ Chelsea chưa? Ông ta cũng bắt đầu bằng việc mua cổ phiếu của các công ty cổ phần hóa đấy! Còn vì sao phải bỏ việc à? Kinh doanh lĩnh vực này phải toàn tâm toàn ý, sai một ly đi một dặm ngay, phải có thời gian phân tích thông tin và quyết định bỏ tiền vào đâu chứ. Thế nào, có đứa nào muốn theo tao kinh doanh chứng khoán không?

Chúng tôi ra về lòng đầy hoang mang. Tôi ngẫm nghĩ những lời Quân nói, lại thấy đúng. Tôi cũng kỳ cùi mua được một lô đất ở tít ngoại thành, nằm im thín thít ở đó gần ba năm rồi mà giá chỉ nhúc nhích chút đỉnh, thỉnh thoảng chồng tôi lại trêu chọc về "tài sản riêng" đó. Sau buổi gặp Quân, tôi lại đem miếng đất đó ra bàn bạc, đắn đo. Chồng tôi ngăn: Duyên ai phận người nấy, em đừng có thấy người ta ăn khoai cũng vác mai ra đào. Em mà làm vợ anh là đã thành công lắm rồi!